

Beleidsplan Internationaal Theater Amsterdam - 2017-2020

Per 1 januari 2018 zijn Stadsschouwburg Amsterdam en Toneelgroep Amsterdam gefuseerd tot Internationaal Theater Amsterdam. Het huidige kunstenplan van beide organisaties wordt onverminderd uitgevoerd. Deze plannen zijn te vinden via

<https://stadsschouwburgamsterdam.nl/assets/Uploads/Beleidsplan-2017-2020-voor-publicatie.pdf>

en <https://anbi.federatiecultuur.nl/organisatie/napk/toneelgroep-amsterdam/>.

Voor de nieuwe organisatie zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

Een internationaal eigentijds theater

‘Het gaat goed, maar het kan beter.’ Met dit credo voeren Stadsschouwburg Amsterdam en Toneelgroep Amsterdam al geruime tijd gesprekken over hun samenwerking en hoe die te optimaliseren. Deze gesprekken hebben zich de laatste maanden verdiept en geleid tot één gezamenlijke toekomstvisie waarbij in het hart van Amsterdam een vuurtoren brandt van eigentijds en internationaal theater met een spanwijdte die reikt van de Amsterdamse buurten tot de hele wereld.

In dit document wordt bewust niet gerefereerd aan Stadsschouwburg Amsterdam en Toneelgroep Amsterdam. In plaats hiervan wordt gerefereerd aan ‘het theater’ om de samenwerking aan te duiden.

Visie

Als er in de wereld veel gebeurt, gebeurt er ook veel in de kunsten en meer bepaald in het theater. Het einde van theater als belangrijke kunstvorm is in de loop van de 20ste eeuw meermaals voorspeld: eerst door de komst van de film, vervolgens door de televisie, nu door de toenemende digitalisering van ons leven en wereldbeeld. Precies daardoor wordt theater bij uitstek de kunstvorm van de 21ste eeuw: het is de plek waar mensen live in een ruimte samen zijn om een ervaring te delen die er toe doet.

Theater biedt ervaringen, vergezichten en laat ons kijken naar mogelijkheden die we niet voor mogelijk hielden. De grote thema's van vandaag moeten op onze podia te zien zijn doordat onze voorstellingen een blik achter de spiegel van de realiteit gunnen. We willen niet simpelweg in die spiegel kijken of ons door de dagelijkse actualiteit laten leiden. We willen ons verhouden tot en reflecteren over de grote thema's van vandaag: identiteit, globalisering, migratie en multiculturaliteit, vooruitgang of conservatisme.

Kunst is vernieuwing, is een zoektocht. Zoals de wetenschap zoekt naar ondenkbaar geachte oplossingen voor de meest hardnekkige ziekten, zoekt kunst naar uitwegen voor mensen, voor de mensheid, oog in oog met dreigende catastrofes. Kijk naar de Griekse tragedies die de grote thema's en conflicten tot op het bot analyseren: de moeizame geboorte van de democratie in de *Oresteia*, de verhouding tussen politieke redelijkheid en eenvoudige menselijkheid in *Antigone*. *De Trojaanse Vrouwen*, *De Smekelingen*, *De kinderen van Heracles*. Allemaal kippenvolverhalen over de verliezers van oorlogen, de slachtoffers, de uitgestotenen, de vluchtelingen. Kunst kan ons naar onszelf doen kijken en ons doen huiveren voor wat we zien of ons nieuwe energie geven met onvermoede mogelijkheden die we plots voor ons zien. Kunst biedt zoals wetenschap remedies voor mensen, voor samenlevingen in nood. En daarvoor doen we het. Omdat we geloven dat het er toe doet.

Het gezaghebbende *The New Yorker* schreef over *Kings of War* van TA: "The first great theatrical work of the Trump Era". Nochtans ging het over een bewerking van drie Shakespeare stukken die al in 2015 gemaakt werd. Dit kan theater. De Groene schrijft over de voorstelling *Unterwerfung* van Deutsches Schauspielhaus, te zien in Brandhaarden 2016: "Elke samenleving heeft haar zwakke punten, haar wonden. Leg je vinger op de wond, en druk goed hard." Dit maakt theater uniek en noodzakelijk. Theater dat ons iets vertelt over vandaag. Ons doet begrijpen wie we vandaag zijn. Van wezenlijk belang voor de maatschappij waarin we leven. Het theater plaatst theater dat ertoe doet centraal.

Het theater in 12 punten

In het hart van de stad brandt een vuurtoren van eigentijds en internationaal theater met de spanwijdte van Amsterdamse buurten tot de hele wereld. Door de sterke positie die we beide hebben willen we van het momentum gebruik maken deze ook voor de toekomst te verzekeren. Samen sterker.

Het theater zet ramen en deuren open om de wereld binnen te halen en Amsterdam daarmee kennis te laten maken. Door diezelfde openstaande ramen en deuren laten we de wereld kennismaken met wat Amsterdam bezighoudt. Het theater is een onmisbaar instrument in het publieke debat over mensen en samenleving. Het theater is een plek waar het publiek op aandachtige wijze met podiumkunst en zijn maatschappelijke context in contact kan komen. Waar de werkelijkheid wordt bevraagd in plaats van bevestigd.

Het theater is een huis waar schouwburg en gezelschap samen één grote instelling vormen en een thuis biedt aan andere gezelschappen. Het theater programmeert, produceert en inspireert vanuit één eigentijdse visie. Hierdoor worden vraag en aanbod, productie en programmering perfect op elkaar afgestemd. En ontstaat er meer flexibiliteit in de algehele programmering. Centraal staan de kunstenaars en hun werk in alle verschillende verschijningsvormen. Een pluriforme mix van (co)producties en programmering van elders gemaakte voorstellingen. Daarnaast worden hernemingen van succesvolle voorstellingen van het eigen gezelschap of andere gezelschappen gepresenteerd. Perspectiefprogramma's worden uitdagend geproduceerd en getheatraliseerd. Hierdoor wordt het kader voor bekend en minder bekend werk breder.

Het theater wil het beste bieden op het vlak van toonaangevende grootschalige toneel- en dansvoorstellingen. De programmering is pluriform en maatschappelijk betrokken. Er worden langlopende structurele relaties aangegaan met kunstenaars, podia- en theatergezelschappen uit binnen- en buitenland. Naast een aantal Europese makers met wie Stadschouwburg Amsterdam en Toneelgroep Amsterdam al jarenlang samenwerken (De Keersmaeker, Fabre, Mitchell, Cassiers, Perceval) en een scherpe selectie van BIS-gezelschappen (toneel en dans) waarbij regelmatig een gezelschap, regisseur of maker extra wordt belicht, ligt de nadruk op het presenteren van een nieuwe generatie makers in de grote zaal, zowel internationaal (Simon Stone, Julien Gosselin) als nationaal (De Warme Winkel, Ann Van den Broek). Het theater neemt de verantwoordelijkheid voor de doorstroming van een aantal regisseurs en groepen van het FPK door deze nieuwe generatie met zorg en begeleiding te introduceren in de grote zaal. Het theater neemt ook de verantwoordelijkheid in de (inter)nationale productieketen door projecten van een nieuwe

generatie te ondersteunen door coproductie. Deze pluriformiteit van regisseurs/choreografen en gezelschappen waarbij gevestigde waarden naast nieuwe talenten staan, zorgt voor een veelkleurig palet van brutale, eigenwijze, urgente voorstellingen. Onafhankelijk van politiek, religie of levensovertuiging. Theater dat ertoe doet.

Het theater is een echte thuisbasis voor een grootschalig internationaal

repertoiregezelschap. Het gezelschap is de kern van het theater en onderscheidt zich met vernieuwende en eigentijdse enceneringen van klassiekers, modern en nieuw repertoire. Met een groot vast acteursensemble en toonaangevende internationale regisseurs naast nieuwe regietalenten worden jaarlijks meerdere nieuwe grootschalige voorstellingen geproduceerd. Daarnaast zijn er talrijke hernemingen van succesvoorstellingen waardoor herhaalbezoek wordt gestimuleerd en de bezoekersgroep verbreed wordt. Het gezelschap is Prime Time aanwezig binnen de programmering van beide zalen en daardoor ook binnen het gebouw. De nieuwe voorstellingen worden internationaal opgezet en hebben een artistiek en esthetisch ambitieniveau dat zich onderscheidt binnen Nederland en ver daarbuiten. Zowel het gezelschap als gastgezelschappen spelen - voor zover mogelijk - in langere series.

Het theater biedt een huis aan andere gezelschappen. Het presenteert een scherpe keuze uit de producties van de BIS toneel- en dansgezelschappen. Regelmatig wordt een regisseur of gezelschap extra belicht. Toonaangevende makers en productiehuisen krijgen een extra focus in de eigen festivals Brandhaarden en Julidans en specials als “Made in [naam stad]”. De natuurlijk leidende rol van het theater is ook zichtbaar door belangrijke events zoals het Theaterfestival en het Theatergala. Het Holland Festival is prominent aanwezig in de programmering waarbij het theater fungeert als festivalcentrum.

Het theater ontwikkelt een breed scala aan perspectiefprogramma’s. Bestaande formats als Expanding Theatre, Wish you were here en andere programma’s worden samengevoegd tot een geheel van programma’s die een breed perspectief bieden op de programmering en op brandende maatschappelijke kwesties. Een redactie van kunstenaars, programmeurs, dramaturgen en denkers stuurt deze programma’s aan. Hierbij wordt het gebouw in zijn volledige omvang benut. Het theater is een huis gedreven door inhoud.

Het theater is een Talent Centre op grote schaal waarin talentontwikkeling, het theatervak en educatie centraal staan. Het oefent een aantrekkingskracht uit op jonge talenten waarbij ontwikkelde en verworven kennis nationaal en internationaal

overgedragen wordt op een nieuwe generatie en er meer veelzijdige relaties aangegaan worden met de beste opleidingsinstituten in binnen- en buitenland.

- *Educatieve projecten* worden ontwikkeld over de gehele keten van heel jong tot volwassenen. Van het primair en voortgezet onderwijs tot amateurspelers. In speciale programma's worden intense verbindingen gelegd met Amsterdammers van alle leeftijden en uit verschillende lagen van de bevolking, ook met hen die (nog) niet tot de vaste bezoekers horen.

- *Talentonwikkeling* richt zich op nieuwe talenten via een stagebeleid binnen alle afdelingen van het theater. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de opleidingsinstituten waar onze specialisten ook doceren. Talentonwikkeling richt zich daarnaast op Young Professionals door assistenten aan te werven. Tenslotte richt de talentontwikkeling zich op de ontwikkeling van regietalent via de, voorheen TA-2 geheten, producties van het gezelschap. Nieuw wordt een ontwikkelingsprogramma voor schrijvers voor de grote zaal.

- Een huis waar *theaterprofessionals en theaterstudenten* zich thuis voelen en zich tot richten met vragen of om er collega's te ontmoeten in de zalen of horeca. Het huis straalt autoriteit uit maar is tegelijkertijd laagdrempelig voor iedereen die betrokken is bij het theater als vak.

Allianties binnen Amsterdam. Het theater beschikt over een groot lokaal, nationaal en internationaal netwerk, werkt samen met andere kunstenaars en instellingen. Met name binnen Amsterdam wordt er met een breed scala aan partners samengewerkt zoals Adelheid Roosen/Zina, De Balie, Frascati, Pakhuis De Zwijger, Holland Festival en scholen over de hele linie.

Het theater richt zich op een breed publiek. Is een thuis voor alle inwoners van Amsterdam, Nederlands en niet Nederlands. Een publiek van alle leeftijden en met specifieke aandacht voor de culturele diversiteit en de randen van onze kleine stad met een wereldziel. Maar ook een thuis voor theaterliefhebbers van de regio en buiten Nederland. De marketing en communicatie vindt continu plaats en vertrekt vanuit één perspectief. Hierdoor is het theater voortdurend onder de aandacht.

Door de krachten op digitaal gebied te bundelen en de activiteiten goed af te stemmen kan een positie in het digitale domein worden bereikt. Tevens kan een digitale omgeving worden gecreëerd die naadloos overgaat in de fysieke beleving van het gebouw en het voorstellingsbezoek.

Een huis met één relatie met de stad, één relatie met het rijk, één relatie met fondsen, sponsors, privé-producenten en publiek. Een huis met één fondsenwervingsafdeling, één

huisstijl, één marketing- en communicatiestrategie, één afdeling educatie. Kortom een huis met een duidelijke stem naar de stad en haar bewoners.

Een moderne ontmoetingsplek die theater en dans uitstraalt zowel in de inrichting als de informatie die er beschikbaar is en die eenheid uitstraalt tussen grote zaal, Rabozaal en de verschillende foyers.

Een moderne ontmoetingsplek als openbare ruimte waar bezoekers kunnen lezen, werken, informatie verzamelen, koffiedrinken, vergaderen en zijn.

Een moderne ontmoetingsplek waar iedere inwoner zich thuis voelt, waar elke bevolkingsgroep zich gerepresenteerd voelt in personeel, publiciteit, programmering en partners. Het theater voert een actief diversiteitbeleid in de medewerkersgroep: suppoosten, barpersoneel, medewerkers op het toneel en achter de schermen.

Een moderne ontmoetingsplek waar gegeten en gedronken kan worden voor en na de voorstelling deels in een full servicerestaurant, maar ook door self service in de vrije ruimte.

Een moderne ontmoetingsplek en digitale wereld waarin het programma in de verschillende zalen wordt ondersteund door een actieve digitale omgeving. Naast led-schermen aan de buitenkant die vertellen wat er binnen gebeurt leveren moderne communicatiemiddelen ook achtergrondverhalen, inspiratie, moodboards, vlogs, kijk- en luistertips, digitale inleidingen. Het theater als een natuurlijke 'place-to-be'.

Conclusie

In het hart van de stad brandt een vuurtoren van eigentijds en internationaal theater met de spanwijdte van Amsterdamse buurten tot de hele wereld.

Het theater zet ramen en deuren open om de wereld binnen te halen en Amsterdam daarmee kennis te laten maken. Door diezelfde openstaande ramen en deuren laten we de wereld kennismaken met wat Amsterdam bezighoudt.

Het theater is een huis waar schouwburg en gezelschap samen een grote instelling vormen die vanuit een eigentijdse visie programmeert, produceert en inspireert.

Het theater biedt het beste op het vlak van toonaangevende, grootschalige, nationale en internationale toneel- en dansvoorstellingen.

Het theater is een echte thuisbasis voor een grootschalig internationaal repertoiregezelschap.

Het theater biedt een huis aan andere gezelschappen. Het presenteert een scherpe keuze uit de producties van de BIS toneel- en dansgezelschappen.

Het theater ontwikkelt een breed scala aan perspectiefprogramma's.

Het theater is een Talent Centre op grote schaal. Talentontwikkeling en educatie over de gehele keten van heel jong tot volwassenen.

Het theater werkt samen met Allianties binnen Amsterdam.

Het theater richt zich op een breed publiek. Is een thuis voor alle inwoners van Amsterdam, Nederlands en niet Nederlands.

Het theater heeft één relatie met de stad, één relatie met het rijk, één relatie met de fondsen, sponsors, privé-producenten en publiek.

Het theater is een moderne ontmoetingsplek voor de bezoekers van voorstellingen, kunstenaars en bewoners van de stad.